
Minneord

OSS IMELLOM

LORENTZ ELDJARN

ALEXANDER PIHL

KAARE R. NORUM

Professor dr.med. Jon Bremer døde plutselig lørdag 12.11. 2005. Han ble 77 år og var aktiv forsker helt til det siste. Ved hans død har norsk medisin mistet en av sine betydeligste vitenskapsmenn.

Etter examen artium på Eidsvoll Landsgymnas i 1948, startet Jon samme år som medisinsk student ved Universitetet i Oslo. Han ble cand.med. i 1956, dr.med. i 1957, dosent i klinisk kjemi i 1966 og professor i medisinsk kjemi fra 1972.

Bremer fikk sin første vitenskapelige trening ved Biokjemisk avdeling på Radiumhospitalet. Her gjorde han seg raskt bemerket som en usedvanlig kreativ og talentfull ung mann. Han lærte seg fort forskningens harde krav og grunnregler og leverte en serie originale vitenskapelige avhandlinger.

Jon Bremer ble en drivende kraft i utviklingen av biokjemisk fettforskning. Her klarla han hele tre biokjemiske reaksjonsveier. Allerede som medisinstudent påviste han de kjemiske reaksjoner som gallesyrene måtte gjennomgå før de

kunne forlate leveren. Dette var hans doktoravhandling. Den vakte oppsikt, både fordi den var skrevet av en student – på nynorsk – og fordi den inneholdt grunnleggende nye resultater.

Neste bragd gjorde Bremer som 30-åring i USA hos professor Greenberg. Der la han frem bevis for en stoffskiftevei for danningen av lecitin, som er et viktig fettstoff i alle kroppens cellemembraner. Denne forskningen er blitt klassisk innen biokjemien.

Mest kjent er likevel Jon Bremer blitt for sin oppdagelse av carnitins betydning. Carnitin er en type B-vitamin som stimulerer forbrenningen av fettsyrer. Bremer greide å oppklare hvordan carnitinet virker – et vitenskapelig nybrottsarbeid som har vært lærebokstoff i over 20 år. Denne forskningen er i nobelprisklassen!

Bremer ledet i mange år det medisinske fagråd i Norges allmennvitenskapelige forskningsråd. Han ble i 1981 medlem i Det Norske Videnskaps-Akademi. Hans forskerinnsett ble i 1985 belønnet med Anders Jahres store medisinske pris.

En rekke utenlandske forskere kom til Oslo for å arbeide i hans gruppe på Rikshospitalet og Biokjemisk institutt. Jon Bremer er et eksempel på at vi innen forskning er mer avhengig av enkeltmenneskets begavelse, teft, utdanning og arbeidsinnsats enn av sentralstyrte forskningsprogrammer. Han forstod tidlig kjemiens betydning for medisinsk forskning, tok selv kjemi bifag under medisinstudiet, og minnet stadig sine elever om basalfagenes betydning. Gjennom et langt liv har han på sin uegennyttige, jordnære, standhaftige og grundige måte veiledet en rekke frem til solide karrierer innen norsk og internasjonal biokjemi og medisin.

Hele sitt liv bevarte Jon sin ungdoms entusiasme og uskyld, sin nysgjerrighet og genuine interesse for vitenskapelige problemer. Vi vil bevare minnet om ham i våre hjerter.

Publisert: 15. desember 2005. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. februar 2026.